

Nr 48

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1960/61 till avlöningar och omkostnader vid skolöverstyrelsen jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

1:o) **Skolöverstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 under åttonde huvudtiteln (punkt 162, s. 369—385 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1960) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1960/61, vidtaga av departementschefen angivna ändringar i personalförteckningen för skolöverstyrelsen, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61, dels ock till Skolöverstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 5 474 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ragnar Bergh m. fl.* (I: 259) och den andra inom andra kammaren av herr *Edlund m. fl.* (II: 317), vari hemställts — såvitt nu är i fråga — att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag angående inrättande av en tjänst som pressombudsman samt till följd härav dels godkänna i motionerna angiven avlöningsstat för skolöverstyrelsen att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61, dels ock till Skolöverstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 5 448 000 kronor;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Helén* väckt motion (II: 198), i vilken hemställts, att riksdagen måtte besluta att förvandla filmkonsulentbefattningen inom skolöverstyrelsen till arvoderad heltidstjänst och göra härför erforderlig uppräknig av anslagsbeloppet under åttonde huvudtiteln, punkten Skolöverstyrelsen: Avlöningar.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 259 och II: 198.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag — innebärande en anslagsminskning med 80 000 kronor — avser, förutom vissa automatiska utgiftsförändringar huvudsakligen följande:

- 1) inrättande av en tjänst som pressombudsman i Ag 24;

Undervisningsavdelningen

- 2) förändring av hjälpundervisningskonsulentens tjänstetitel till konsulent för specialundervisningen;

Organisationsavdelningen

- 3) fortsatt dubblering av en undervisningsrådstjänst;

Planerings- och byggnadsroteln

- 4) ombildning av roteln till en avdelning;
- 5) anvisande av medel till avdelningschefsarvode;
- 6) fortsatt dubblering av en undervisningsrådstjänst;

Administrativa avdelningen

7) överflyttning av skolstatistiken från skolöverstyrelsens statistiska kontor till statistiska centralbyrån och i samband därmed indragning av en byrådirektörstjänst i Ao 24, en tjänst som förste aktuarie i Ao 21, tre tjänster som aktuarie/amanuens i reglerad befordringsgång, en kansliskrivartjänst i Ao 10, en kontoristtjänst i Ae 9, två kanslibiträdestjänster i Ao 7 och sex tjänster som biträden för skriv- och kontorsgöromål i reglerad befordringsgång samt borträknande av medel till ersättning åt två arvodesanställda tjänstemän;

- 8) inrättande av en tjänst som förste aktuarie i Ae 23;

Skolsociala roteln

- 9) inrättande av en arvodestjänst som konsulent för yrkesvägledning;
- 10) inrättande av en arvodestjänst som konsulent för synsvaga barn i folkskolan;

Folkbildningsroteln

11) ändring av en tjänst som skolbibliotekskonsulent (arvode motsvarande 21 löneklassen) till sådan tjänst med arvode i likhet med ämneskonsulent;

Kanslisektionen

- 12) ändring av en materielförvaltartjänst i Ao 9 till sådan tjänst i Ao 12;
- 13) minskning av anslagsposten till arvoden till experter och tillfällig personal m. m. med 30 000 kronor.

Det i motionen II: 198 framställda yrkandet överensstämmer med ett av skolöverstyrelsen framlagt men av departementschefen icke biträtt förslag om inrättande av en arvodestjänst som filmkonsulent (heltidstjänst).

Av skolöverstyrelsens anslagsäskanden framgår, att vid överstyrelsen sedan 1953 finnes inrättad en deltidsbefattning som filmkonsulent. Till innehavaren utgår från och med budgetåret 1958/59 arvode med 4 800 kronor per år jämte ersättning för avstådda löneförmåner under högst fyra månader av året. Den sammanlagda kostnaden uppgår till 12 000 kronor.

På grund av arbetsuppgifternas växande omfattning anses en heltidsanställd konsulent erforderlig. Överstyrelsen har beräknat kostnadsökningen härför till 14 000 kronor.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag och har icke funnit något att erinra mot vad departementschefen anfört och förordat.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår har Kungl. Maj:t föreslagit inrättande av en extra tjänst som pressombudsman i Ag 24 och samtidigt nedräkning av anslagsposten till arvoden till experter och tillfällig personal m. m. med 30 000 kronor. Med anledning av de i motionerna I: 259 och II: 317 under denna punkt gjorda yrkandena vill utskottet framhålla, att utskottet finner inrättandet av ifrågavarande tjänst vara väl motiverat, särskilt med hänsyn till pågående genomgripande omdaning av skolväsendet, då skolfrågor i hög grad tilldrar sig allmänhetens intresse. Utskottet finner därför icke skäl tillstyrka bifall till sagda motioner. Ett bifall till ifrågavarande motionsyrkande skulle dessutom innebära, att överstyrelsen till följd av nyssnämnda nedräkning av expertanslaget efter den 1 juli 1960 icke kunde behålla den tidningsman, som sedan den 1 juni 1957 varit anställd hos överstyrelsen såsom expert och där omhänderhaft arbetsuppgifter av samma slag som de vilka avses skola åvila pressombudsmannen.

Vidkommande motionen II: 198 får utskottet framhålla, att vissa skäl i och för sig synes tala för inrättande av en heltidstjänst som filmkonsulent. Utskottet är emellertid icke berett att med anledning av det motionsvis gjorda yrkandet tillstyrka, att en dylik tjänst kommer till stånd från och med nästa budgetår.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 259 och II: 317, i vad de avse avslag å Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av en tjänst som pressombudsman, icke må av riksdagen bifallas;

II. att motionen II: 198, i vad den avser inrättande av en heltidstjänst som filmkonsulent, icke må av riksdagen bifallas;

III. att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1960/61, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för skolöverstyrelsen, som föranledes av vad departementschefen förordat;

IV. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 259 och II: 317 samt II: 198, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) godkänna följande avlöningsstat för skolöverstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	1 855 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	522 000
3. Arvoden till experter och tillfällig personal m. m., förslagsvis	80 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	2 206 000
5. Rörligt tillägg, förslagsvis	730 000
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis	81 000
	Summa kronor 5 474 000

b) till *Skolöverstyrelsen*: Avlöningar för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 5 474 000 kronor.

2:o) **Skolöverstyrelsen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (p. 163, s. 385—388), vilket innebär en anslagshöjning med 70 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skolöverstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 961 000 kronor.

Stockholm den 25 mars 1960

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Gillström, Einar Persson, Holmqvist, Pålsson, Jacobsson, Rikard Svensson, Söderberg, Bertil Petersson, Palme, Anders Johansson, Mossberger, Sundin, Lundström och Virgin; samt

från a n d r a kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Åkerström, Petterson i Degerfors, Thapper, Rubbestad, Ståhl, Gustafsson i Stockholm, Svensson i Stenkyrka, Karlsson i Olofström, Nilsson i Göingegården, Blid-fors, fröken Karlsson, fru Lewén-Eliasson, fröken Vinge och herr Helén.

Reservationer

vid punkten 1 (Skolöverstyrelsen: Avlöningar)

1) beträffande inrättande av en tjänst som pressombudsman

a) av herrar *Pålsson, Jacobsson, Anders Johansson, Sundin, Virgin, Skoglund* i Doverstorp, *Rubbestad, Svensson* i Stenkyrka, *Nilsson* i Göingegården, fröken *Karlsson* och herr *Helén*, vilka ansett att utskottet bort avstyrka Kungl. Maj:ts förslag och att därför

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 3, som börjar med »Såsom av» och slutar med »åvila pressombudsmannen», bort ha följande lydelse:

»Med hänsyn till nuvarande statsfinansiella läge finner utskottet den av Kungl. Maj:t föreslagna tjänsten som pressombudsman i Ag 24 icke vara av den angelägenhetsgrad, att den bör inrättas. Utskottet tillstyrker därför bifall till motionerna I: 259 och II: 317, såvitt nu är i fråga.»

dels ock att utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 259 och II: 317, såvitt nu är i fråga, besluta att avslå Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av en tjänst som pressombudsman;»

b) av fröken *Vinge*.

2) beträffande inrättande av en heltidstjänst som filmkonsulent av herrar *Jacobsson, Anders Johansson, Lundström, Ståhl*, fröken *Vinge* och herr *Helén*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka bifall till motionen II: 198 och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 3, som börjar med »Vidkommande motionen» och slutar med »nästa budgetår», bort ha följande lydelse:

»Beträffande motionen II: 198 får utskottet framhålla, att omfattningen inom skolväsendet av den dyrbara audiovisuella apparaturen och för denna framställda uttrycksmedel (filmer, bildband, ljudband etc.) numera är så betydande, att det vore ett allvarligt slöseri med offentliga medel, om inte materielen komme till ett mera effektivt utnyttjande än vad som för närvarande synes vara fallet. En heltidsanställd konsulent inom skolöverstyrelsen synes därvid utgöra en förutsättning för en sådan effektivisering av skolarbetet. Utskottet tillstyrker därför bifall till det motionsvis gjorda yrkandet om inrättandet av en sådan tjänst och förordar, att tjänsten kommed till stånd från och med budgetåret 1960/61.»

dels ock utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må, med bifall till motionen II: 198, besluta att en heltidstjänst som filmkonsulent skall inrättas;»

3) beträffande avlöningsstaten och medelsanvisningen

a) av herrar *Pålsson, Sundin, Virgin, Skoglund* i Doverstorp, *Rubbestad, Svensson* i Stenkyrka, *Nilsson* i Göingegården och fröken *Karlsson*, vilka under förutsättning av bifall till reservationen 1 a) ansett att utskottets hemställan under IV. bort ha följande lydelse:

»IV. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:t förslag ävensom med bifall till motionerna I: 259 och II: 317 samt med avslag å motionen II: 198, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) godkänna följande avlöningsstat för skolöverstyrelsen att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	1 855 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	522 000
3. Arvoden till experter och tillfällig personal m. m., förslagsvis	80 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	2 180 000
5. Rörligt tillägg, förslagsvis	730 000
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis	81 000
	Summa kronor 5 448 000

b) till *Skolöverstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 5 448 000 kronor.»

b) av herrar *Lundström, Ståhl* och fröken *Vinge*, vilka under förutsättning av bifall till reservationen 2) ansett att utskottets hemställan under IV. bort ha följande lydelse:

»IV. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom med bifall till motionen II: 198 samt med avslag å motionerna I: 259 och II: 317, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) godkänna följande avlöningsstat för skolöverstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 855 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	548 000
3. Arvoden till experter och tillfällig personal m. m., <i>förslagsvis</i>	68 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	2 206 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	730 000
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	81 000
	Summa kronor 5 488 000

b) till *Skolöverstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 5 488 000 kronor.»

c) av herrar *Jacobsson*, *Anders Johansson* och herr *Helén*, vilka under förutsättning av bifall till reservationerna 1 a) och 2) ansett att utskottets hemställan under IV. bort ha följande lydelse:

»IV. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom med bifall till såväl motionerna I: 259 och II: 317 som motionen II: 198, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) godkänna följande avlöningsstat för skolöverstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 855 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	522 000
3. Arvoden till experter och tillfällig personal m. m., <i>förslagsvis</i>	68 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	2 206 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	730 000
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	81 000
	Summa kronor 5 462 000

b) till *Skolöverstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 5 462 000 kronor.»